5 A 108/2002 - 16

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci **žalobce J. Č.**, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra ČR,** se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2002, č. j. OAM-22-259/2002-2-R,

t a k t o :

I. Žaloba **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Vrchnímu soudu v Praze dne 27. 8. 2002 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 16. 7. 2002, kterým byl zamítnut rozklad žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 17. 6. 2002, č. j. OAM-22-259/2002, jímž byl žalobci přiznán finanční příspěvek podle ustanovení § 43 zákona č. 2/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), a to za období červen 2002, když předchozím rozhodnutím č. j. OAM-22-259/2002-1 ze dne 9. 5. 2002 byl tomuto žadateli přiznán finanční příspěvek za období dvou měsíců. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je uvedeno, že odvolací správní orgán po přezkoumání rozhodnutí neshledal důvody pro jeho změnu nebo zrušení. Správní orgán rozhodl o přiznání finančního příspěvku za platnosti a účinnosti zákona č. 2/2002 Sb., kterým bylo ustanovení § 43 změněno a mj. doplněno v odstavci 2 o větu: „Celková doba, po kterou je v průběhu řízení o udělení azylu poskytnut finanční příspěvek, může činit nejvýše 3 měsíce.“ Zákon č. 2/2002 Sb., včetně v něm obsaženého ustanovení § 43, je součástí platné právní úpravy České republiky, přičemž citované ustanovení nepřipouští výjimky. Žalobcovy námitky směřovaly proti výkladu ustanovení § 43 odst. 2 zákona č. 2/2002 Sb. uvedenému v napadeném rozhodnutí, jehož zrušení se domáhal a žádal o poskytnutí finančního příspěvku pro celou dobu azylového řízení, tedy výplatu finančního příspěvku za červen 2002 a poskytnutí finančního příspěvku za červenec 2002. Dále žádal, aby bylo nařízeno ústní jednání a aby byl podán Ústavnímu soudu ČR návrh na zrušení ustanovení § 43 odst. 2 poslední věty zákona č. 325/1999 Sb. o azylu v platném znění, a to z důvodů uvedených v této žalobě.

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb. o soudním řádu správním (s. ř. s.) z Vrchního soudu v Praze. Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy dokončí řízení zahájené před těmito soudy jako soud prvního stupně podle s. ř. s.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření, které došlo Nejvyššímu správnímu soudu dne 13. 5. 2003, odkázal na platnou právní úpravu zákona o azylu a uvedl, že zákonem č. 2/2002 Sb. se s účinností ode dne 1. 2. 2002 změnil zákon č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1999 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Novela se týkala m.j. i ustanovení § 43 zákona o azylu o finančních příspěvcích poskytovaných žadatelům o azyl. Usnesení § 43 bylo doplněno o odstavec 8, který zní: Pravomocné rozhodnutí o finančním příspěvku není přezkoumatelné soudem. Vzhledem k tomu, že se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí, které je podle ustanovení § 68 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, z přezkoumávání ve správním soudnictví vyloučeno, žalovaný s odkazem na ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., navrhl, aby soud žalobu jako nepřípustnou odmítl.

Podle právní úpravy obsažené v ustanovení § 248 odst. 3 občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) ve znění účinném do 31. 12. 2002 byla kromě rozhodnutí uvedených v ustanovení odst. 1 a odst. 2 § 248 o. s. ř. vyloučena z přezkoumávání soudem rozhodnutí správních orgánů vydaných na základě ustanovení uvedených v příloze A, která byla součástí tohoto zákona, jakož i rozhodnutí, jejichž přezkoumání vyloučí zvláštní zákony.

Protože od 1. ledna 2003 nelze již použít ustanovení původní části páté o. s. ř., která byla ke dni 31. 12. 2002 zrušena Ústavním soudem (nález ze dne 27. 6. 2001 č. 276/2001 Sb.), je třeba v dané věci aplikovat ustanovení zákona č. 150/2002 Sb., tj. soudní řád správní (dále jen s. ř. s.). Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud odmítne návrh, jestliže je podle tohoto zákona nepřípustný. Podle ustanovení § 70 s. ř. s. ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, a) která nejsou rozhodnutími, b) předběžné povahy, c) jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem, d) jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob nebo technického stavu věcí, pokud sama o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, e) o nepřiznání nebo odnětí odborné způsobilosti fyzickým osobám, pokud samy o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání nebo zaměstnání nebo jiné činnosti, f) jejichž přezkoumání vylučuje zvláštní zákon.

V daném případě žalovaný správní orgán rozhodoval o poskytnutí finančního příspěvku podle ustanovení § 43 zákona č. 2/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že rozhodnutím č. j. OAM-22-259/2002-1 ze dne 9. 5. 2002 byl žalobci přiznán finanční příspěvek na období dvou měsíců (duben, květen 2002). Rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky ze dne 17. 6. 2002, č. j. OAM-22-259/2002, které bylo žalovaným správním orgánem přezkoumáváno, byl žadateli přiznán finanční příspěvek, a to za období červen 2002. Podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb. ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (činnost od 1. 2. 2002) žadatel o udělení azylu, hlášený k pobytu mimo pobytové středisko, si hradí náklady spojené s pobytem na území z vlastních prostředků, s výjimkou zdravotní péče (ustanovení § 88). Podle odstavce 2 téhož ustanovení žadateli o udělení azylu, hlášenému k pobytu mimo pobytové středisko, lze s ohledem na prokázané majetkové a finanční poměry jeho nebo jeho rodiny poskytnout na jeho žádost finanční příspěvek až do výše životního minima; to neplatí, pokud cizinec pobývá na území, na základě povolení k pobytu uděleného podle zvláštního právního předpisu. Celková doba, na kterou je v průběhu řízení o udělení azylu poskytnut finanční příspěvek, může činit nejvýše 3 měsíce. Podle ustanovení § 43 odst. 8 téhož zákona pravomocné rozhodnutí o finančním příspěvku není přezkoumatelné soudem.

Z výše uvedeného plyne, že žalobce se svou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, jehož přezkoumání vylučuje zvláštní zákon, tj. zákon č. 325/1999 ve znění zákona č. 2/2002 Sb. V dané věci se tedy jedná o nepřípustnost žaloby podle ustanovení § 68 písm. e) s. ř. s., podle něhož je žaloba nepřípustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Nejvyšší správní soud proto podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl žalobu žalobce, neboť se domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které je z přezkoumání podle zvláštního zákona, tj. zákona č. 325/1999 Sb. v platném znění i ve znění platném ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí, vyloučeno a jde tedy o žalobu, která je podle zákona č. 150/2002 Sb. nepřípustná.

Nejvyšší správní soud k věci dále podotýká, že odepření soudní ochrany ve věcech přezkumu rozhodnutí orgánů veřejné správy je možné v případě, že tak stanoví zákon. Není to však možné v případě, že se jedná o rozhodnutí, která se týkají základních práv a svobod podle Listiny, Ústavy ČR a mezinárodních úmluv podle č. 10 Ústavy ČR. Ustanovení čl. 30 Listiny základních práv a svobod, na něž žalobce v žalobě (mimo jiné) poukazuje, je zařazeno mezi hospodářská, sociální a kulturní práva a proto je nutno je vykládat v návaznosti na č.l. 41 odst. 1 Listiny. Z tohoto ustanovení pak vyplývá, že také práv uvedených v tomto ustanovení Listiny se lze domáhat pouze v mezích zákonů, které toto ustanovení provádějí. Nejedná se tudíž o základní práva, aplikovatelná přímo na základě ústavního předpisu, tj. Listiny (jak je tomu např. u práv podle hlavy druhé Listiny), ale o taková práva jejichž uplatňování je možné toliko s běžným, implementačním zákonodárstvím.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., neboť podle uvedeného ustanovení nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, které bylo ukončeno odmítnutím žaloby.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. 9. 2003

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu